

nepovoljnih listov tako, da bi se list pograbil, a pred sodnijo nič ne razpravljalo: je li list kriv ali nedolžen. „Slov. Gospodar“ je bil večkrat tako pograbljen pa nikoli ni od sodnije izvedel prav: zakaj? Državni zbor je svoje delovanje odložil do 15. januarja 1880. Kranjski nemčurji bi radi dr. Kalteneggerja spustili, ko bi jim le deželni zbor nemčurski ostal. To je abotno. Ves deželni zbor kranjski se ima razgnati; nove volitve bodo nemčurjem pokazale — zadnjo pot. Sploh pa deželni zbori letos ne morejo biti pozvani. — V Gališkem je vsled strahovite zime uže 22 ljudi zmrznilo. — V Novogradskem okraji na Moravskem je 26.000 ljudi brez hrane. Bog se namili in dobri ljudje. Čehi so cesarju predložili spomenico o enakopravnosti z Nemci, katera bo nam Slovincem v zgled in jo bo „Slov. Gosp.“ prihodnjič objavil. — Hrvati so sklenoli čakati zopet na eno leto, da se z Magjari pogodijo. To-like popustljivosti pač ni bilo treba. — V Travniku v Bosni je pogorela kosarna in je $\frac{1}{2}$ milijona gold. škode. Bivši minister grof Andrassy dal se je slovesno sprejeti v 31. red freimaurerski. Te komedije zvedinim katoličanom res ni bilo treba brati v časnikih. Mi dobro vemo, kdo je grof Andrassy in kdo so freimavrerji!

Vnanje države. Ruska carinja je na smrt zbolela, čeravno se je zarad milejšega podnebja podala na južno Francosko. Divji Turkomeni napadajo ruske namejne trdnjave v Aziji. V Šleziji na Nemškem je strahovit glad; mesta in vasi, ki štejejo po 2000—6000 duš, nimajo nobenega živeža in vlada jim ga mora sedaj kupovati. Zoper katoličane še pa ista vlada vedno ostro postopa po „majnikovih“ postavah. V Badenju je nadškof pred 15 leti umrl, a freimaurerska vlada še sedaj brani ivolitev novega višjega pastirja. Francozi so dosedanje ministre zamenili z novimi, ki bodo še bolj sovražni svetej Cerkvi; škofom so plačo priškrenili za 435.000 frankov. Italijanska vlada je 12 milijonov odkazala, da se stavijo razne državne palače in tako siromaki dela dobijo, ker sicer gladu umirajo. — Črnogorci še niso dobili ne Gusinja ne Plave; brez boja si Turk ničesar ne da izviti. Bolgarski knez neče razpisati novih volitev, ker se s takimi poslanci ne da vladati, kakor so bili zadnjič izvoljeni. — Angležem se v Afganistanu huda godi. Generala Roberta so vrgli vnu iz Kabula in sedaj čepi v Šepuru na planjavi, konji in kamele so mu poeepale, ima samo 7500 mož in 23 kanonov. Okoli in okoli je pa obdan od sovražnikov, zveza z Indijo mu je pretrgana; sedaj hiti mu general Bright in general Stewart na pomoč. — Chilenci v Ameriki so zopet sijajno zmagali, bolivijska vojna je tepena in jihov general Vilegas ulovljen in 1500 mož ter 13 kanonov zaplenjenih. Ob enem so Peruvijancem vzeli zadnjo ladijo oklopnico. —

Za poduk in kratek čas.

Kako je hudič ukraden kos kruha odsluževal.

(Narodna pripovedka.)

Ko še so slovenski kmetje grajščakom podložni bili ter jim morali pri vsakem opraviu pomagati, šel je nek kmet v gosposčino orat in je samo kos trdega kruha s seboj vzel. Trda ral ga je jako utrudila ter je zelo lačen in žejen postal. Ne daleč proč pa je bil studenec. Pustivši svoj kos kruha na smuki gre s črepinjo po vodo, da bi jo k trdemu kruhu pil in se spet poživil. Toda ko nazaj pride, ne najde več kruha, dasiravno ni bilo žive duše videti, ki bi ga bila odnesla. Sirotek je moral lačen dalje orati.

Ob žetvi se pride temu kmetu močen človek za hlapca ponujat. Ker ni nič druga terjal, kakor živež, vzeme ga kmet v službo. Prvi den reče hlapec kmetu: „Idi pa nama pri gospodu vso žetvo vdinjaj; vendar plačilo zahtevaj še menjšo, kakor ti gospod obljubi“. Kmet vdinja vso žetvo in zvečer gresta s hlapcem žet. Ker kmet ni bil vajen po noči delati, začne se mu kmalu dremati. Ko hlapec to vidi, mu prigovarja, naj se le vleže, on bo že sam žet, dokler bo mogel. Kmet zaspi, hlapec pa zabrizga in zdajci je od vseh strani prišakljalo vse črno vražičev s srpi v rokah pomagat žet, tako da je do jutra bilo vse požeto. Kmet se čudi, kako je bilo to mogoče, še bolj pa gospod; ali ker je delo opravljeno, jima plati in onadva odideta.

Drugi den reče hlapec kmetu: „Idi, pa nama pri gospodu vso košnjo vdinjaj, vendar zahtevaj menje, kakor ti gospod obljubi“. Kmet vdinja vso košnjo in zvečer že gresta kosit. Tudi pri košnji se je kmetu kmalu začelo dremati in ko hlapec to opazi, mu prigovarja, naj se le vleže, on bo že sam kosil, dokler bo mogel. Kmet se vleže in zaspi, hlapec pa zabrizga in spet je privrelo vse črno vražičev s kosami pomagat kosit, tako da je do jutra bilo vse pokošeno. Kmet se zbudi in čudi, kako je to mogoče, še bolj pa gospod; ali delo je bilo opravljeno, gospod jima izplača in onadva odideta.

Tretji den reče hlapec kmetu: „Denes pa nama idi pri gospodu vso mlat vdinjaj; vendar mertuka le toliko zahtevaj, kolikor bom jaz zamogel enkrat odnesti“. Kmet se z gospodom pogodi in zvečer že gresta mlatit. Kmetu se je spet začelo dremati in hlapec mu spet prigovarja, naj se le brez skrbi v parno vleže, on bo že sam mlatil, dokler bo mogel. Potem hlapec zabrizga in spet je prišlo toliko jegovih pomagačev, da so do zore vse zmlatili. Ne gospod pa ne kmet nista mogla zapopasti, kako da ta človek toliko opravi. Ko je bilo žito zvejano in zmerjeno, začne si hlapec mertuk nalagati. Pa kaj če biti? Vse gospodovo zrnje je že imel skoro na ramah, samo ene lajte ni mogel nikam več djati. Kmet se je v pest

smejal, gospod pa jeze z zobmi škripal in ni vedel, kaj bi počel; kajti pogodba je bila jasna, da mlatac toliko mertuka dobita, kolikor ga more hlapec enkrat odnesti. Iz dobrega mu vendar gospod ne bi rad pustil vsega zrnja, torej spusti za njim jako hudega bika, ki bi ga naj vkončal. Ali hlapec prime bika, ki se je hotel vanj zažariti, za rogove in ga pelje v kmetov hlev. Vse to izroči potem kmetu in reče: „To je povračilo za tisti kos kruha, katerega sem ti bil lani iz smuke ukradl.“ To izreki zgine, kajti to je bil sam hudi duh. Kmet pa je iz tega spoznal, kolika pregreha je to, če se siromaku kaj ukradne, ker je celó hudič moral kos ukradenega kruha tako povračevati.

Zapisal J. Gombarov.

Smešničar 52. Mestjan se pripelje v slovensko ves. Zapazivši kmeta prihajajočega od cerkve vpraša ga: oče, povejte mi, koliko imate na uri? „Dvanajst, gospod.“ Ali še ni več? „Ne, gospod, pri nas ni nikoli več.“ Kako to? „No, ker je potem zopet — ob enih.“

Razne stvari.

(Prihodnja številka „Slov. Gospodarja“) izide v petek 2. januarja 1880.

(Kat. polit. društvo v Konjicah) ima nedeljo po božiču, 28. t. m., ob pol treh popoldne na prvosednikovem domu občni letni zbor z volitvijo novega odbora. Ker se bode tudi o drugih rečeh razgovarjalo, vabijo se udi k obilni udeležbi.

(Kajšo užgala) je hudobna roka 11. t. m. po noči nekemu posestniku v Zbigovskem vrhu zgornje-radgonskega okraja, da je do tal pogorela. Mož, žena in 5 drobnih otročičev so zdaj sred tolike zime brez strehe in živeža.

(Zmrznil) je posestnik B. Uršič v Slatini na potu domov, ker se je poprej preveč žganjice napil in obležal.

(Tolovaji napali) so hišo K. Čebularjevo v Nimnem, okraja rogaškega, zvezali jega, žono in družino ter vropali robe 200 fl. vredne. Žandarji so enega roparjev prejel.

(Porotniki) 1. 1880 v Celje sklicani bodo dne 26. januarja, 30. marca, 31. maja, 26. julija, 20. septembra in 22. novembra.

(Železnico od Poličan do Slatine), ako bo postavljena, mislijo podaljšati nad Podčetrtek, sv. Peter, Bizeljsko do Brežic.

(Obesil) se je Ferdo Pušarnik, kmetski sin, pri sv. Lovrencu v puščavi. Siromaček je to storil potem, ko je nesrečno zblaznil.

(Radgončanje) snujejo društvo pod vodstvom plem. Kodoliča, da bi od Radgone potegnili železniško progo ali do Spielfelda ali do Lipnice.

(Za železnico od Celja nad Slov. Gradec) v Spod. Drauberg prosi pri državnem zboru mestni zastop celjski. Ako dotični krajišniki mislijo, da bi jim taka železnica bila na korist, naj se jed-

nako zglasijo. Slovenski naš poslanec g. baron Goedel je predsednik odboru železniškemu!

(Pujski zastop mestni) izvolil si je dr. Bressnigga zopet za župana. V odboru so gg.: Ekl, Fürst, dr. Ploj, Wibmer, Bračko, dr. Straffella, Lužar, Strohmayr, Muržec, Bauer, Ferk, Kašper, Fichna (tega je se vé najbolj treba kot nemškutarskega „špiritasa“ v zastopu), Zistler, Maerz, Pisk in dr. Anton Rak.

(Imed enoletnih vojaških prostovoljcev) imenovanih je za lajtnante 537 pri peš-regimentih, 55 pri lovcih, 66 pri konjenikih, 151 pri artileriji, 22 pri genijskem in 6 pri pijonirskem oddelku. Slovenci so: Jožef Smodej (reg. 47.), Anton Centnar (47), Eug. Potočnik (27), Peter Dearnino (27) in Mat. Sahač (47).

(Mesenc mrkne) deloma 28. t. m. ob 5. uri popoldne, kar se bo dalo pri nas dobro opazovati, če bo jasno.

(Deželni odbor štajerski) je oskrbnino v javnej bolenišnici v Leobnu znižal od 70 na 65 kr. na den od osebe.

(Kot nov trgovec) je vpisan od kupčijske sed-nije celjske, g. Sedminek pri sv. Lenartu v Slov. goricah.

(G. baron Goedel) naš slovenski poslanec bode baje imenovan namesto Stremajerja za ministra. Blagi gospod je pretečeni teden našemu tiskovnemu društvu poslal deležnino 5 fl.

(G. knez Ernest Windischgrätz) je od Slovencev za kandidata postavljen pri volitvi novega državnega poslanca namesto umrlega grofa Barbota.

(Volkovi požrli) so v Debrezinu deklo, ki je k štepihu šla vode zajemat, kder so jo lagodne zveri napale, raztrgale in pojedle do tega, kar je telesa v črevljih ostalo. Zima je volkove v meste prisilila.

(Srebrno svetinjo) dobil je od svetlega cesarja telegrafski nadzornik v Mariboru, g. Ludwig.

(V Mahrenbergu) za župana izvoljen g. Feliks Schmit, bivši deželni poslanec.

(Is Šmarije) pri Celji se nam poroča, kako se je mesarski hlapec A. Korošec pri sv. Urbanu napaden komaj ubranil tolovaja, dalje, kako so 4 tolovaji iz Hrvaškega na saneh se pripeljali in hoteli izropati želarja Jurija Krajnca v Drobinskem. Ker pa denarjev niso našli, vzeli so samo sena za konje in flašo žganjice.

(V čitalnici mariborske) je na sv. Štefanevo ob 3. uri popoldne občni zbor. Veselice zvečer ne bode, ker v gospe Šrameljevoj (čitalnične) gostilnici sedaj gostilničarja ni. Odbor.

(„Vaterland“) je najboljši najizvirnejši nemški, katoliški, federalistični, Slovanom najpravičnejši list dunajski. Vsi konservativni pa tudi naši vsi slovenski poslanci so ga te dni priporočili. Stane 5 fl. na četrto leta.

(Mlado žensko ubil) je nekdo v Tezni pri Mariboru. Ni še znano, kdo je ona in kdo je jeni morivec. Telo se je spravilo v Hoče.